Parlament Ewropew
2019-2024

Kumitat għall-Iżvilupp

2022/2047(INI)

17.10.2022

OPINJONI

tal-Kumitat għall-Iżvilupp

għall-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni

dwar l-implimentazzjoni tal-Aġenda Ewropea Ġdida għall-Kultura u l-Istrateġija tal-UE għar-Relazzjonijiet Kulturali Internazzjonali (2022/2047(INI))

Rapporteur għal opinjoni: Sabine Verheyen

Magħquda fid-diversità

PA_NonLeg

SUĠĠERIMENTI

Il-Kumitat għall-Iżvilupp jistieden lill-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni, bħala l-kumitat responsabbli, biex jinkorpora s-suġġerimenti li ġejjin fil-mozzjoni għal riżoluzzjoni tiegħu:

A. billi l-kultura u l-aċċess għall-kultura huma fundamentali għal-libertà u r-rispett lejn id-drittijiet tal-bniedem;

B. billi skont id-Dikjarazzjoni ta' Ruma tal-2021 tal-Ministri tal-Kultura tal-G20 l-Istati Membri kollha impenjaw ruħhom għal azzjonijiet biex jipproteġu l-wirt kulturali f'riskju f'żoni ta' kriżi u jirrikonoxxu l-potenzjal kbir tal-wirt kulturali biex jixpruna l-azzjoni klimatika u l-iżvilupp sostenibbli;

C. billi l-kriżi tal-COVID-19 uriet li s-setturi kulturali u kreattivi, normalment vetturi tal-koeżjoni soċjali, huma fost l-aktar setturi vulnerabbli;

1. Jaffermaw mill-ġdid li l-kultura hija element ewlieni tal-iżvilupp uman, mutur tal-iżvilupp sostenibbli u komponent integrali tad-dimensjonijiet soċjali, ekonomiċi u ambjentali tagħha; ifakkar li l-kultura tista' toħloq l-impjiegi, tistimula t-tkabbir u trawwem bidliet u progress soċjetali fit-tul, filwaqt li tikkontribwixxi għall-istabbiltà u s-sostenibbiltà tal-komunitajiet u t-tisħiħ tal-koeżjoni soċjali; ifakkar li l-kultura hija strumentali fl-implimentazzjoni tal-wegħda tal-Aġenda 2030 tan-NU li tiżgura li ħadd ma jitħalla jibqa' lura; jappella biex jissaħħaħ il-kontribut tal-atturi kulturali għall-iżvilupp sostenibbli permezz tar-rikonoxximent tal-awturi, l-artisti u l-operaturi kulturali u kreattivi bħala ħaddiema professjonali, il-parteċipazzjoni fi djalogu msaħħaħ u inklużiv, networks professjonali, skambji u sħubijiet bejn diversi partijiet ikkonċernati, u appoġġ għall-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili; jissottolinja l-ħtieġa li jissaħħaħ ir-rwol diplomatiku tal-Unjoni Ewropea bħala sieħeb kulturali globali f'konformità mal-ispirtu tal-għanijiet ta' żvilupp sostenibbli; jissottolinja li l-iskambji taż-żgħażagħ, il-ġemellaġġ tal-bliet u s-sħubijiet professjonali kienu mezzi importanti għat-trawwim ta' fehim interkulturali u għandhom jiġu promossi mill-UE fil-politiki barranin u ta' żvilupp tagħha; jafferma mill-ġdid il-ħtieġa li jiġu ffaċilitati l-iskambji internazzjonali bl-għan li jitrawmu relazzjonijiet kulturali u jiġu eliminati l-ostakli għall-mobilità fis-settur kulturali;

2. Itenni li l-kultura u l-wirt kulturali, inkluża l-kooperazzjoni kulturali internazzjonali, huma lieva għall-promozzjoni tal-valuri tal-UE, inklużi l-paċi, id-demokrazija, l-istat tad-dritt, il-libertajiet fundamentali, id-drittijiet tal-bniedem u l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, filwaqt li joffru lill-UE, lill-Istati Membri tagħha u lill-pajjiżi sħab l-opportunità li jitgħallmu minn kulturi, prattiki tajbin u għarfien espert, jistimulaw l-iżvilupp tal-industriji kulturali u kreattivi u jrawmu t-tolleranza, id-djalogu interkulturali u interreliġjuż u l-fehim reċiproku;

3. Jissottolinja li l-aċċess għall-kultura u l-edukazzjoni għandu jiġi żgurat għall-persuni b'diżabilità, b'mod partikolari fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw, biex jinkiser iċ-ċiklu vizzjuż li jwassal biex il-kundizzjonijiet soċjokulturali ta' ħajjithom imorru għall-agħar;

4. Jilqa' l-inklużjoni tal-kultura bħala qasam ta' intervent fil-programm tematiku Sfidi Globali taħt l-Istrument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni

Internazzjonali (NDICI) - Regolament dwar l-Ewropa Globali biex jitrawwem żvilupp soċjali u ekonomiku sostenibbli, u kooperazzjoni kulturali internazzjonali u biex jiġu promossi inizjattivi għad-diversità kulturali; jilqa' l-kontribut tal-istrument NDICI - Ewropa Globali għall-programm Erasmus+, b'mod partikolari l-azzjonijiet immirati lejn pajjiżi min-Nofsinhar Globali li mhumiex involuti fil-programm Erasmus+; jistieden lill-Kummissjoni u lis-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna jimmonitorjaw kif xieraq u jirrapportaw regolarment lill-Parlament dwar l-istat tal-implimentazzjoni tal-azzjonijiet li jinvolvu l-kooperazzjoni kulturali internazzjonali u r-riżultati miksuba mill-istrument NDICI - Ewropa Globali, b'mod partikolari fil-kultura u l-edukazzjoni, inkluż permezz tal-proċess ta' skrutinju biannwali (Djalogu Ġeopolitiku ta' Livell Għoli), ir-rappurtar annwali u l-evalwazzjoni mill-qrib tal-indikaturi tal-prestazzjoni;

5. Iħeġġeġ lill-Kummissjoni tipprovdi finanzjament xieraq għar-relazzjonijiet kulturali internazzjonali fil-programmi attwali għall-kultura u l-edukazzjoni, b'mod partikolari billi tinkludi opportunitajiet ta' finanzjament kulturali fl-allokazzjonijiet ġeografiċi kif ukoll fil-programmi tematiċi tal-istrument NDICI; jappella wkoll għal finanzjament adegwat għall-protezzjoni, il-konservazzjoni u r-restawr tal-wirt kulturali taħt l-NDICI - Ewropa Globali, b'mod partikolari f'żoni suxxettibbli għall-kunflitti u reġjuni vulnerabbli għal diżastri naturali u riskji relatati mat-tibdil fil-klima; jistieden, barra minn hekk, lill-pajjiżi sħab isaħħu l-politiki kulturali tagħhom; jissottolinja li sabiex ikunu sostenibbli fit-tul, l-attivitajiet ta' finanzjament kulturali estern tal-UE jridu jinvolvu mill-qrib lis-sħab lokali, inklużi l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, il-programmi jridu jkunu xierqa għar-realtajiet lokali u trid tingħata kunsiderazzjoni xierqa lill-perjodu ta' wara l-finanzjament fl-implimentazzjoni u l-evalwazzjoni tal-proġetti;

6. Jisħaq li l-UE għandha l-potenzjal li ssaħħaħ is-sħubijiet ta' kooperazzjoni kulturali internazzjonali tagħha permezz tar-reġjuni ultraperiferiċi tagħha u l-pajjiżi u territorji ekstra-Ewropej (PTEE), li jinsabu f'salib it-toroq ġeografiku, kulturali u lingwistiku madwar id-dinja; jappella biex l-UE tfassal proġetti ta' kooperazzjoni kulturali internazzjonali li jinvolvu r-reġjuni ultraperiferiċi u l-PTEE sabiex titrawwem integrazzjoni reġjonali u jinbnew sħubijiet ġodda ma' pajjiżi sħab;

7. Jisħaq fuq il-ħtieġa li tiġi protetta d-diversità kulturali u li tiġi promossa bħala kundizzjoni għal djalogu produttiv bejn il-pajjiżi u l-kulturi; ifakkar li l-UE impenjat ruħha li tikkontribwixxi għall-implimentazzjoni tal-Konvenzjoni tal-Organizzazzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Edukazzjoni, ix-Xjenza u l-Kultura (UNESCO) dwar il-Protezzjoni u l-Promozzjoni tad-Diversità tal-Espressjonijiet Kulturali;

8. Jilqa' l-integrazzjoni ta' kapitolu speċifiku dwar il-kultura taħt it-Titolu III (Żvilupp tal-Bniedem u Soċjali) tal-ftehim ta' sħubija propost bejn l-UE u l-Organizzazzjoni tal-Istati Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku (OSAKP); jissottolinja li l-kooperazzjoni f'dan il-qasam għandha tindirizza wkoll il-ġlieda kontra t-traffikar tal-wirt kulturali u tikkontribwixxi għall-isforzi biex jiġu żgurati r-ritorn, ir-restituzzjoni u l-konservazzjoni ta' xogħlijiet kulturali u artefatti; ifakkar li l-Ftehim ta' Sħubija Ekonomika UE-CARIFORUM jinkludi protokoll separat dwar il-koperazzjoni kulturali, li fih dispożizzjonijiet dwar l-iskambji kulturali u d-djalogu; jappella biex jingħata trattament preferenzjali lill-miżuri li jiffaċilitaw il-fluss ta' prodotti u servizzi kulturali u li jippromwovu l-mobilità tal-artisti minn pajjiżi li qed jiżviluppaw kif definit mill-

Konvenzjoni tal-UNESCO tal-2005 għall-Protezzjoni u l-Promozzjoni tad-Diversità tal-Espressjonijiet Kulturali sabiex jinħoloq settur kulturali globali ekwu; jappella biex jissaħħu l-programmi kulturali biex jiġu stimulati l-opportunitajiet ta' impjieg, it-turiżmu, it-tkabbir inklużiv u sostenibbli, u l-koeżjoni soċjali, sabiex jiġu promossi t-tisħiħ tal-pożizzjoni taż-żgħażagħ u l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, jiġu indirizzati n-normi u l-istereotipi soċjali u tal-ġeneru dannużi, tiġi miġġielda kwalunkwe forma ta' diskriminazzjoni u jiġi appoġġjat is-settur kulturali, li ntlaqat ħafna mill-pandemija tal-COVID-19, kif ukoll jiġu appoġġjati u promossi d-drittijiet kulturali f'pajjiżi mhux tal-UE, inkluża l-libertà tal-espressjoni għall-artisti, il-ġurnalisti u l-akkademiċi, u biex jiġu promossi d-djalogu ħieles u l-iskambju ta' prattiki tajba fil-livell internazzjonali;

9. Jappella għall-iżvilupp ta' mudelli ġodda ta' kooperazzjoni bejn l-UE u l-pajjiżi li qed jiżviluppaw, b'mod partikolari mal-istituzzjonijiet kulturali nazzjonali tagħhom;

10. Jappella biex il-Pjan ta' Azzjoni għaż-Żgħażagħ li jmiss fl-azzjoni esterna tal-Unjoni Ewropea jinkludi miżuri u programmi speċifiċi li jikkontribwixxu biex iż-żgħażagħ kemm fl-UE kif ukoll fin-Nofsinhar Globali jiġu esposti għal kulturi u lingwi oħra;

11. Jenfasizza li l-protezzjoni, il-konservazzjoni u r-restawr tal-wirt kulturali u naturali huma fattur essenzjali biex tiġi żgurata t-trażmissjoni tiegħu lil ġenerazzjonijiet futuri, b'mod partikolari għaż-żgħażagħ; ifakkar li r-restawr tax-xogħlijiet u l-artefatti kulturali jippromwovi r-rispett u l-fehim reċiproku tal-valur ta' kulturi differenti, iżda jippromwovi wkoll il-paċi, ir-rikonċiljazzjoni u d-djalogu; iħeġġeġ lill-UE u lill-Istati Membri tagħha jiffaċilitaw id-djalogu u jaqsmu l-aħjar prattiki dwar il-protezzjoni, il-konservazzjoni u r-restawr tal-wirt kulturali u naturali fil-qafas tar-Regolament NDICI - Ewropa Globali;

12. Jissottolinja r-rwol uniku tal-popli indiġeni u tal-komunitajiet lokali li jgħixu fuq l-art tal-antenati tagħhom flimkien man-natura u l-organiżmi selvaġġi fil-protezzjoni u l-promozzjoni tal-wirt kulturali u naturali, u l-importanza tagħhom fl-implimentazzjoni ta' miżuri ta' mitigazzjoni u adattament għat-tibdil fil-klima; jissottolinja li fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw, il-protezzjoni tal-lingwi minoritarji u indiġeni hija essenzjali għas-salvagwardja tal-identità kulturali u d-dinjità tal-popli indiġeni u l-preservazzjoni tal-wirt tradizzjonali tagħhom; jappella biex l-istrument NDICI - Ewropa Globali jipprovdi finanzjament adegwat biex tissaħħaħ il-protezzjoni tal-wirt kulturali u naturali fir-rigward tad-drittijiet, inklużi d-drittijiet tal-art, tal-popli indiġeni u tal-komunitajiet lokali (IPLCs);

13. Jappella għal kooperazzjoni msaħħa bejn is-settur privat u l-atturi pubbliċi fil-protezzjoni u l-preservazzjoni tal-wirt kulturali fil-pajjiżi sħab; ifakkar li s-settur privat jikkontribwixxi għall-amministrazzjoni, il-finanzjament u l-protezzjoni tas-siti kulturali;

14. Jappella biex l-interessi tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw, li ħafna drabi jitwarrbu mill-wirt kulturali tagħhom bħala riżultat ta' kunflitti, jiġu rispettati, protetti u kkunsidrati fil-pjan ta' azzjoni kontra t-traffikar illeċitu ta' proprjetà kulturali għall-2022-2025;

15. Jissottolinja li nuqqas ta' infrastruttura xierqa, għarfien professjonali u professjonisti mħarrġa jistgħu jkunu ostaklu għall-ġestjoni xierqa tal-wirt kulturali u l-artefatti;

16. Jenfasizza l-importanza tal-iskambju ta' ideat, informazzjoni, arti u aspetti oħra tal-

kultura bejn in-nazzjonijiet u l-poplu tagħhom sabiex jitrawwem fehim reċiproku; ifakkar li l-kultura u l-arti popolari għandhom rwol importanti fil-perċezzjoni ta' pajjiż, nazzjon jew kwistjoni; jenfasizza r-rwol tax-xogħlijiet kulturali għal fehim translingwistiku u transfruntier; jisħaq li xogħlijiet kulturali bħal films jew letteratura joħolqu rabtiet bejn kulturi differenti u li l-koproduzzjonijiet internazzjonali għandhom għalhekk jiġu promossi;

17. Jappella għall-integrazzjoni ta' taħriġ adegwat, skambju ta' għarfien u kondiviżjoni tal-aħjar prattiki fl-inizjattivi tal-UE, inklużi inizjattivi li jappoġġjaw l-edukazzjoni u l-programmi ta' skambju.

INFORMAZZJONI DWAR L-ADOZZJONI
FIL-KUMITAT LI JINTALAB JAGĦTI OPINJONI

Data tal-adozzjoni	13.10.2022
Riżultat tal-votazzjoni finali	+: 19 –: 1 0: 1
Membri preżenti għall-votazzjoni finali	Eric Andrieu, Hildegard Bentele, Catherine Chabaud, Lefteris Christoforou, Antoni Comín i Oliveres, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Karsten Lucke, Pierfrancesco Majorino, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo
Sostituti preżenti għall-votazzjoni finali	Alessandra Basso, Benoît Biteau, Caroline Roose
Sostituti (skont l-Artikolu 209(7)) preżenti għall-votazzjoni finali	France Jamet, Pierre Karleskind, Ljudmila Novak, Christine Schneider

VOTAZZJONI FINALI B'SEJĦA TAL-ISMIJIET FIL-KUMITAT LI JINTALAB JAGĦTI OPINJONI

19	+
NI	Antoni Comín i Oliveres
PPE	Hildegard Bentele, Lefteris Christoforou, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Ljudmila Novak, Christine Schneider, Tomas Tobé
Renew	Catherine Chabaud, Pierre Karleskind
S&D	Eric Andrieu, Ilan De Basso, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Pierfrancesco Majorino
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Benoît Biteau, Pierrette Herzberger-Fofana, Caroline Roose

1	-
ID	France Jamet

1	0
ECR	Beata Kempa

Tifsira tas-simboli użati:
+ : favur
- : kontra
0 : astensjoni